

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Fondatorul Întreprinderii de Stat „Fabrica de Sticlă din Chișinău”

Opinia cu rezerve

1. Am auditat Situațiile Financiare individuale ale Întreprinderii de Stat „Fabrica de Sticlă din Chișinău” (*în continuare, Întreprindere*), care cuprind *Bilanțul* la data de 31 decembrie 2019, *Situația de Profit și Pierdere*, *Situația Modificărilor Capitalului Propriu* și *Situația Fluxurilor de Numerar*, aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2019, Notele explicative la Situațiile Financiare individuale și Raportul Conducerii, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte informații explicative.
2. În opinia noastră, cu excepția posibilelor efecte ale aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, Situațiile Financiare individuale anexate prezintă o imagine veridică și completă, sub toate aspectele semnificative, asupra poziției financiare și a rezultatelor operațiunilor Întreprinderii, precum performanța sa și fluxurile sale de numerar aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2019, întocmite în conformitate cu Legea Contabilității și Raportării Financiare nr. 287/2017 și Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 118/2013 (în continuare SNC).

Baza pentru opinia cu rezerve

3. Atragem atenția asupra faptului, că întrucât noi am fost angajați ca auditori ai întreprinderii ulterior datei efectuării procedurii de inventariere faptică anuală, noi nu am putut participa la inventarul fizic al activelor imobilizate, al stocurilor de mărfuri și materiale, reflectate în situațiile financiare individuale la situația din 31 decembrie 2019, valoarea cărora este semnificativă și constituie suma de 331 956 956 lei la valoarea de bilanț. Totodată, menționăm că, testele alternative efectuate nu ne-au permis să concluzionăm că conținutul acestor indicatori nu este afectat de denaturări semnificative și nu afectează veridicitatea situațiilor financiare individuale prezentate pentru anul 2019.
4. Constatăm faptul că, soldurile de deschidere la situația din 01.01.2019 referitor la activele imobilizate, la stocurile de mărfuri și materiale, nu au fost confirmate de către echipa de audit

pentru anul precedent, dat fiind faptul că ei la fel, nu au participat la inventarierea activelor imobilizate, a stocurilor de mărfuri și materiale, efectuată în anul 2018 și care la situația din 31 decembrie 2018 constituiau suma de 349 620 839 lei, care de asemenea este semnificativă.

5. La situația din 31.12.2019 întreprinderea are reflectate în situațiile financiare individuale creanțe în sumă de 15 683 440 lei, care au termenul de prescripție expirat, istoricul lor începînd cu anul 1999. Noi nu am putut obține probe de audit suficiente și adecvate pentru confirmarea acestor creanțe, care au efect asupra rezultatului financiar.
6. De asemenea, nu am putut obține probe de audit suficiente și adecvate referitor la valoarea investițiilor financiare raportată în situațiile financiare individuale ale întreprinderii la situația din 31 decembrie 2019 în sumă de 912 279.
7. Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (SIA), emise de IFAC în anul 2015. Responsabilitățile noastre, potrivit standardelor respective, sunt expuse în Capitolul „Responsabilitatea auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din prezentul Raport. Suntem independenți față de întreprinderea auditată și am respectat responsabilitățile de etică conform cerințelor Codului etic al profesioniștilor contabili, emis de IFAC în anul 2015. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră cu rezerve.

Evidențierea unor aspecte

8. Atragem atenția asupra faptului că, conform situației din 31 decembrie 2019, capitalul social al Întreprinderii constituie suma de 403 577 340 lei, iar capitalul propriu constituie suma de 387 507 276 lei.
Astfel, la sfîrșitul perioadei de gestiune valoarea activele nete ale Întreprinderii constituie suma de 387 507 276 lei și sînt mai mici decît capitalul ei social cu 16 070 064 lei, și nu corespunde prevederilor art. 5 pct.5 din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr 246/2017.
9. Fără a califica în continuare opinia noastră, atragem atenția asupra faptului că, evidența contabilă la întreprindere se ține într-un soft care nu permite o evidență analitică detaliată a cheltuielilor, prezentarea informațiilor contabile într-o formă simplă și accesibilă, precum și optimizarea sistemului de control intern în acest domeniu.

Aspectele cheie de audit

10. Aspecte cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.
Considerăm că, nu există aspecte cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru situațiile financiare individuale

11. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea corectă și fidelă a Situațiilor Financiare individuale în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și Standardele Naționale de Contabilitate, împreună cu modificările ulterioare și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare individuale lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
12. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea Întreprinderii este responsabilă pentru aprecierea capacității acesteia de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la principiul continuității activității și aplicarea acestuia, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Întreprinderea sau să oprească operațiunile, fie nu are nici alte alternative realiste în afara acestora.
13. Persoanele responsabile cu guvernarea sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Întreprinderii.

Responsabilitatea auditorului pentru auditul situațiilor financiare individuale

14. Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie cu privire la aceste Situații financiare, în baza auditului efectuat. Am realizat auditul în conformitate cu Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271/2017 (în vigoare de la 01 ianuarie 2019) și Standardele Internaționale de Audit (SIA), emise de IFAC în anul 2015.
15. Obiectivele noastre sunt de a obține o asigurare rezonabilă că Situațiile financiare, în ansamblu, nu sunt afectate de denaturări semnificative, cauzate fie de fraude, fie de erori, precum și să emitem un Raport de audit care să conțină opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel sporit de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat conform Standardelor Internaționale de Audit va detecta o denaturare semnificativă atunci când aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau în ansamblu, ar influența deciziile economice ale utilizatorilor luate pe baza acestor situații financiare.
16. Ca parte a unui audit efectuat în conformitate cu SIA, am aplicat raționamentul profesional și pe parcursul auditului am menținut scepticismul profesional. De asemenea:
 - am identificat și am evaluat riscurile de denaturare semnificativă a Situațiilor financiare, datorate fraudei și erorilor, am proiectat și am efectuat procedurile de audit sensibile la aceste riscuri, și am obținut probe de audit suficiente și adecvate, care să servească drept bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative, cauzată de fraudă, este mai mare ca cel de nedetectare a unei denaturări semnificative rezultată din eroare, deoarece o fraudă poate implica complicitate sau fals, omisiuni intenționate, interpretări greșite, declarații false sau suprareglarea controlului intern;
 - am analizat elementele de control intern relevant pentru audit, în scopul de a planifica procedurile de audit adecvate în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al entității;
 - am evaluat gradul de adecvare a Politicilor contabile utilizate de Întreprindere, precum și

caracterul rezonabil al estimărilor contabile și a informațiilor aferente, realizate de către conducerea entității;

- am formulat concluzii relevante privind oportunitatea utilizării de către conducere a contabilității, bazate pe principiul continuității activității și, pe probele de audit obținute, nu am identificat evenimente, condiții sau aspecte care să indice existența unei incertitudini, care ar pune la îndoială în mod semnificativ capacitatea entității de a-și continua activitatea conform principiului continuității. Dacă noi concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, suntem obligați să atragem atenția în Raportul de audit asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, dacă aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre sunt bazate pe probele de audit obținute până la data emiterii Raportului de audit. Cu toate acestea, careva evenimente sau condiții viitoare pot determina instituția să nu-și mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității;
- am comunicat persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, inclusiv și aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe ale controlului intern pe care le-am identificat pe parcursul auditului.

Raport asupra unor informații, altele decât situațiile financiare individuale și raportul nostru de audit asupra acestora

17. Alte informații includ Raportul Administratorului, dar nu includ Situațiile Financiare individuale și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.
18. Opinia noastră de audit asupra Situațiilor Financiare individuale nu acoperă alte informații și nu exprimăm nici o formă de concluzie de asigurare asupra acestora.
19. În legătură cu auditul efectuat de noi asupra Situațiilor Financiare individuale, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu Situațiile Financiare individuale sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru.
20. Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA, noi am citit raportul administratorului și raportăm următoarele:
 - a) în raportul administratorului nu am identificat informații care să nu fie consecvente, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale anexate;
 - b) raportul administratorului identificat mai sus include informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246/2017;
 - c) în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului Situațiilor Financiare individuale, pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2019 cu privire la Întreprindere și la mediul acesteia, nu am identificat informații incluse în Raportul Administratorului care să fie eronate semnificativ.

Alte aspecte

21. Menționăm faptul că contractul nostru a fost limitat exclusiv la realizarea auditului în legătură cu Situațiile Financiare individuale ale Întreprinderii, întocmite la data de 31 decembrie 2019, nefiind numiți pentru realizarea auditului situațiilor financiare consolidate, în cazul în care acestea s-ar impune.
22. Acest raport al auditorului independent este adresat exclusiv Fondatorului Întreprinderii. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta, Fondatorului Întreprinderii, acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Întreprindere și de Fondatorul acesteia, în ansamblu, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

17 iunie 2020

În numele,

SA „Audit-Concret”

Înregistrată în Registrul de Stat al Societății de audit,
În baza Licenței Seria A MMII nr. 054613 de la 31 martie 2017

Ana Litr

Auditor licențiat pentru auditul general
Certificat Seria AG nr. 000059 din 08 februarie 2008

Victoria Furculița

Auditor licențiat pentru auditul general
Certificat Seria AG nr. 000178 de la 08 februarie 2008

ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău”

**Situații financiare
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2019**

**Întocmite în conformitate cu
Standardele Naționale de Contabilitate**

CONCRET
SA

CUPRINS

Bilanțul	3-4
Situația de profit și pierderi	5
Situația modificărilor capitalului propriu	6
Situația fluxurilor de numerar	7
Note explicative la situațiile financiare	8 – 39

CONCRET SA

BILANȚUL LA 31.12.2019

MDL

Nr d/o	Indicatori	Notă	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1	Active imobilizate			
	Imobilizări necorporale	010	21 940	61 404
	Imobilizări corporale în curs de execuție	020	2 440 697	2 575 059
	Terenuri	030		
	Mijloace fixe	040	246 349 007	198 695 288
	Resurse minerale	050		
	Active biologice imobilizate	060		
	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	070	1 127 435	912 279
	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	080		
	Investiții imobiliare	090		
	Creanțe pe termen lung	100		
	Avansuri acordate pe termen lung	110		
	Alte active imobilizate	120	742 714	15 420
	Total active imobilizate	130	250 681 793	202 259 450
2	Active circulante			
	Materiale	140	72 603 798	82 281 586
	Active biologice circulante	150		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	160	1 767 966	1 558 299
	Producția în curs de execuție și produse	170	25 166 943	44 875 926
	Mărfuri	180	164 993	1 058 519
	Creanțe comerciale	190	33 406 927	17 381 160
	Creanțe ale părților afiliate	200		
	Avansuri acordate curente	210	4 349 585	6 044 244
	Creanțe ale bugetului	220	2 887 690	2 402 610
	Creanțe ale personalului	230	6 000	247 679
	Alte creanțe curente	240	3 700 769	16 297 240
	Numerar în caserie și la conturi curente	250	5 326 565	38 201 930
	Alte elemente de numerar	260		564
	Investiții financiare curente în părți neafiliate	270		
	Investiții financiare curente în părți afiliate	280		
	Alte active circulante	290	301 869	135 992
	Total active circulante	300	149 683 105	210 485 749
	Total active	310	400 364 898	412 745 199
	Pasiv			
3.	Capital propriu			

	Capital social și suplimentar	320	403 577 340	403 577 340
	Rezerve	330	12 549 967	12 549 967
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	340		(3 548 901)
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	350	(38 633 960)	(38 633 960)
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	360		13 562 830
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370		
	Alte elemente de capital propriu	380		
	Total capitalul propriu	390	377 493 347	387 507 276
4.	Datorii pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung	400	6 473 540	
	Împrumuturi pe termen lung	410		
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420		
	Alte datorii pe termen lung	430		
	Total datorii pe termen lung	440	6 473 540	
5.	Datorii curente			
	Credite bancare pe termen scurt	450		
	Împrumuturi pe termen scurt	460		
	Datorii comerciale	470	8 163 221	3 033 238
	Datorii față de părțile afiliate	480		
	Avansuri primite curente	490	3 108 169	8 384 033
	Datorii față de personal	500	3 387 124	3 962 113
	Datorii privind asigurările sociale și medicale	510	217 446	1 230 937
	Datorii față de buget	520	1 141 577	3 459 161
	Venituri anticipate curente	530		
	Datorii față de proprietari	540		
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	550		
	Provizioane curente	560		5 057 584
	Alte datorii curente	570	380 474	110 857
	Total datorii curente	580	16 398 011	25 237 923
	Total pasive	590	400 364 898	412 745 199

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

Pavel Perju
Administrator interimar

Eugen Zosim
Contabil-șef

(semnătura)

(semnătura)

SITUAȚIA MODIFICĂRIILOR CAPITALULUI PROPRIU
pentru anul 2019

MDL

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	Sold la începutul perioadei de gestiune	Majorări	Diminuări	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital social și suplimentar					
	Capital social	010	403 577 340			403 577 340
	Capital suplimentar	020				
	Capital nevărsat	030	()			()
	Capital neînregistrat	040				
	Capital retras	050	()	()	()	()
	Total capital social și suplimentar (rd.010+rd.020+rd.030+rd.040+rd.050)	060	403 577 340			403 577 340
2	Rezerve					
	Capital de rezervă	070				
	Rezerve statutare	080	12 549 967			12 549 967
	Alte rezerve	090				
	Total rezerve (rd.070+rd.080+rd.090)	100	12 549 967			12 549 967
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)					
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	110			3 548 901	(3 548 901)
	Profitul nerepartizat (pierderea neacoperită) al anilor precedenți	120	(38 633 960)			(38 633 960)
	Profitul net (pierderea netă) al perioadei de gestiune	130		13 562 830		13 562 830
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	140	x	()	()	()
	Rezultatul din tranziția la noile reglementări contabile	150				
	Total profit nerepartizat (pierdere neacoperită) (rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	(38 633 960)	13 562 830	3 548 901	(28 620 031)
4	Alte elemente de capital propriu, din care	170				
	Diferențe din reevaluare	171				
	Subvenții entităților cu proprietate publică	172				
	Total capital propriu (rd.060+rd.100+rd.160+rd.170)	180	377 493 347	13 562 830	3 548 901	387 507 276

Notele anexate sunt parte integrantă a acestor situații financiare.

Pavel Perju
Administrator interimar

Eugen Zosim
Contabil-șef

(semnătura)

(semnătura)

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
pentru anul 2019

Indicatori	Cod rd.	MDL	
		Perioada de gestiune	
1	2	precedentă	curentă
3		4	
Fluxuri de numerar din activitatea operațională			
Încasări vânzări	010	309 590 158	327 810 023
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	020	202 463 448	229 802 260
Plăți către angajați și organe de asigurări socială și medicală	030	36 637 333	49 596 460
Dobânzi plătite	040	1 610 064	37 528
Plata impozitului pe venit	050	4 216	2 143 000
Alte încasări	060	158 138	57 066
Alte plăți	070	7 439 924	4 890 621
Fluxul net de numerar din activitatea operațională (rd.010-rd.020-rd.030-rd.040-rd.050+rd.060-rd.070)	080	61 593 311	41 397 220
Fluxuri de numerar din activitatea de investiții			
Încasări din vânzarea activelor imobilizate	090	3 730 467	1 429 212
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate	100		
Dobânzi încasate	110		
Dividende încasate	120		
Alte încasări (plăți)	130		
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții (rd.090-rd.100+rd.110+rd.120±rd.130)	140	(3 730 467)	(1 429 212)
Fluxuri de numerar din activitatea financiară			
Încasări sub formă de credite și împrumuturi	150	489 858	
Plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor	160	53 946 063	5 928 497
Dividende plătite	170		
Încasări din operațiuni de capital	180		
Alte încasări (plăți)	190		
Fluxul net de numerar din activitatea financiară (rd.150-rd.160-rd.170+rd.180±rd.190)	200	(53 456 205)	(5 928 497)
Flux net de numerar total (±rd.080±rd.140±rd.200)	210	4 406 639	34 039 511
Diferențe de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	(823 292)	(1 163 582)
Sold de numerar la începutul perioadei de gestiune	230	1 743 218	5 326 565
Sold de numerar la sfârșitul perioadei de gestiune (±rd.210±rd.220+rd.230)	240	5 326 565	38 202 494

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

Pavel Perju
Administrator interimar

Eugen Zosim
Contabil-șef

(semnătura)

(semnătura)

1. Informație generală despre întreprindere

Conform documentelor de consituire, Întreprinderea de Stat „Fabrica de Sticlă din Chișinău” (în continuare „Întreprindere”) a fost creată prin Legea Republicii Moldova nr. 984-XV din 12.04.2002, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1273 din 19.11.2001, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1357 din 07.12.2001, Hotărârea Judecătoriei Economice a Republicii Moldova (dosarul nr. A1-65”f”/2001) din 26.11.2001 și nu este succesorul de drepturi și obligațiuni ale SA „Fabrica de Sticlă din Chișinău”.

ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” este înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 14 iunie 2002, cu numărul de înregistrare – 1002600008924.

ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” activează în baza statutului cu modificările și completările înscrise în registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor.

Pe parcursul anului 2019, modificări la statut nu au fost înregistrate.

Fondator al Întreprinderii este Agenției Proprietății Publice.

Principalele genuri de activitate a Întreprinderii sunt:

- Fabricarea ambalajelor din sticlă;
- Comerțul cu ridicata al produselor din porțelan și sticlă, al tapetelor și produselor de întreținere;
- Publicitate;
- Comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice.

2. Bazele prezentării

Anul financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie și include toate tranzacțiile economice efectuate de Întreprindere în această perioadă.

Toți indicatorii efectivi ce țin de activitatea Întreprinderii și care reflectă rezultatele financiare și economice ale activității întreprinse pe parcursul anului financiar sunt incluse și reflectate în situațiile financiare individuale ale anului de gestiune.

Situațiile financiare individuale sunt întocmite în lei moldovenești (“MDL”). Situațiile financiare sunt pregătite conform formularelor stabilite de SNC „Prezentarea situațiilor financiare” și prevederilor Standardelor Naționale de Contabilitate (în continuare SNC).

3. Politici contabile semnificative

3.1. Principii contabile

Politicile contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate la întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare.

Evidența contabilă a patrimoniului, datoriilor și a operațiunilor economice se ține în baza măsurilor naturale în expresie bănească prin reflectare completă, neîntreruptă, documentară și independentă.

Erorile contabile se corectează prin înregistrări contabile de stornare, inverse și suplimentare.

Corectarea erorilor se confirmă prin note contabile, care se întocmesc de întreprindere de sine stătător și se anexează la registrele contabile ale perioadelor în care erorile au fost corecte.

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate aprobate de Ministerul Finanțelor prin Ordinul nr. 118/2013, în vigoare din 01.01.2015.

3.2. Conversia soldurilor exprimate în valută

Tranzacțiile în valută sunt înregistrate la cursul de schimb de la data tranzacției. La data bilanțului, activele și datoriile monetare denominate în valută sunt convertite folosind cursul de schimb de închidere.

Ratele de schimb la sfârșitul anului și ratele medii pe an au fost:

	2019		2018	
	USD	Euro	USD	Euro
Media perioadei	17.5751	19.6741	16.8031	19.8442
Finele anului	17.2093	19.2605	17.1427	19.5212

3.3. Imobilizări necorporale

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Recunoașterea inițială a imobilizărilor necorporale se efectuează în cazul respectării condițiilor și la cost de intrare conform cerințelor prevăzute în SNC “Imobilizări necorporale și corporale”, apreciate (evaluate) de către contabilul responsabil în baza documentelor primare, prezentate de către gestionari.

Evaluarea ulterioară a imobilizărilor necorporale se efectuează la valoarea contabilă.

Termenele de funcționare utilă și valoarea reziduală se stabilește de către comisia aprobată prin ordinul Directorului (Comisie) indicându-se în procesele verbale de punere în funcțiune – recunoaștere a imobilizărilor necorporale și fixându-se de către contabil în fișa de evidență a imobilizărilor necorporale.

Amortizarea imobilizărilor necorporale se calculează în baza valorii amortizabile și termenului de utilizare, prin aplicarea metodei liniare începând cu luna care urmează după transmiterea în utilizare.

Constatările auditului

Am constatat că, toate conturile de imobilizări necorporale din bilanța de verificare s-au reconciliat cu borderoul de rotație și Registrul de imobilizări necorporale.

La fel am constatat că, soldurile inițiale ale conturilor de imobilizări necorporale au fost corect preluate în situațiile financiare din anul anterior, care sînt reflectate în Nota explicativă 1, și după cum rezultă din conținutul Notei conturile de imobilizări necorporale au fost corect prezentate în bilanț.

3.4. Imobilizări corporale

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Stabilirea duratei de utilizare (ani/luni) și a destinației este efectuată de către comisie (persoana/e responsabilă/le ale utilizatorului de imobilizări corporale) prin înscrierea în procesul-verbal de punere în funcțiune a imobilizărilor corporale și se înregistrează în fișa de evidență de către contabilul responsabil.

Durata de utilizare, a imobilizărilor corporale și valoarea lor reziduală se

stabilește pentru fiecare obiect și/sau grup de obiecte de către comisie și/sau persoanele responsabile de punerea în funcțiune, utilizarea și/sau gestiunea imobilizărilor corporale conform prevederilor cap. IX al Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 338 din 21.03.2003 și normelor interne, la momentul punerii în funcțiune.

Valoarea reziduală a fiecărui obiect se determină de către comisie la data transmiterii obiectului în utilizare. Pentru obiectele a căror valoare reziduală este nesemnificativă se consideră egală cu zero.

Amortizarea imobilizărilor corporale se calculează prin metoda liniară începând cu luna ulterioară zilei transmiterii în utilizare.

La modificarea metodei de calcul pe parcursul anului de gestiune, pentru imobilizările corporale aflate în exploatare la începutul anului de gestiune, se va recalcula amortizarea după metoda nouă acceptată pentru întreaga perioadă de gestiune.

La înregistrarea de deprecieri ale imobilizărilor corporale se va ajusta valoarea amortizabilă. Constatarea deprecierei imobilizărilor corporale este efectuată de către comisia formată și aprobată de către directorul general.

Evaluarea ulterioară a imobilizărilor corporale se efectuează la cost.

În componența imobilizărilor corporale se includ obiecte a căror valoare depășește plafonul valoric stabilit în art. 26¹(2) din Codul Fiscal și termenul de folosire mai mare de un an.

Durata de funcționare utilă a imobilizărilor corporale se determină conform *Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 398 din 21.03.2003 cu indicarea în procesele-verbale de către comisiile respective.

Costurile de ieșire a imobilizărilor corporale se înregistrează ca cheltuieli în perioada în care ele au fost suportate.

Actele de casare a mijloacelor fixe, semnate de comisia de casare și aprobate de conducătorul entității devin valabile doar după primirea autorizației de casare din partea Consiliului de Administrație. Actele de casare aprobate de către Consiliul de Administrație și se prezintă spre examinare și aprobare Agenției Proprietății Publice.

Contabilizarea deprecierei imobilizărilor corporale se efectuează în conformitate cu SNC “Deprecierea activelor” cu următoarele concretizări:

1) Imobilizările corporale se testează anual la deprecieri (de regulă la data raportării) în cazul existenței indicilor de depreciere indicați în pct. 8 - 10 a SNC “Deprecierea activelor”.

2) Șefii subdiviziunilor structurale (departamente, direcții, secții, sectoare, depozite, e.t.c.) și/sau persoanele gestionare/responsabile în gestiunea cărora au imobilizări corporale vor asigura prezentarea în termenele stabilite a listelor imobilizărilor corporale care nu sunt disponibile pentru utilizare cu înaintarea listelor, proceselor verbale și propunerilor privind măsurile necesare de întreprins.

Constatările auditului

Am constatat că soldurile inițiale ale conturilor de mijloace fixe au fost corect preluate în situațiile financiare din anul precedent, care sunt relatate în Nota explicativa 2, și după cum rezultă din conținutul Notei 2, conturile de imobilizări corporale au fost corect prezentate în situațiile financiare.

La fel am constatat că întreprinderea nu are reflectate în evidența contabilă și în situațiile financiare, terenurile proprietate publică a statului, primite în gestiune economică.

3.5. Investiții financiare

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Contabilitatea investițiilor financiare se va ține cel puțin pe grupe:

- valori mobiliare,
- cote de participare,
- alte investiții financiare, și, pe analitici concrete.

În componența investițiilor se includ investițiile în acțiuni și obligațiuni, cotele de participare și alte investiții pe termen lung. Investițiile se reflectă în bilanț la valoarea de intrare.

Constatările auditului

Am constatat că, la începutul perioadei de gestiune valoarea investițiilor financiare pe termen lung în părți neafiliate constituie suma de 1 127 435 lei, iar la sfârșitul perioadei de gestiune 912 279 lei, micșorându-se cu suma de 215 156 lei, în rezultatul decontării acțiunilor deținute de către întreprindere la „Intreprizbank” SA.

Situația privind investițiile financiare pentru perioada supusă auditului este relatată în Nota explicativă 3 la prezentul raport.

3.6. Stocurile

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.

Stocurile includ:

- 1) materiile prime și materialele de bază ;
- 2) materialele consumabile;
- 3) obiectele de mică valoare și scurtă durată (OMVSD) - bunuri valoarea unitară a cărora nu depășește plafonul valoric stabilit legislația fiscală (6000 lei), indiferent de durata de serviciu sau cu o durată de serviciu nu mai mare de un an, indiferent de valoarea unitară (de exemplu, instrumente și dispozitive cu destinație generală și specială, utilaj de schimb, ambalaj tehnologic, inventar de producție, îmbrăcăminte și încălțăminte specială, dispozitive de protecție, lenjerie, construcții și dispozitive provizorii, inventar sportiv și turistic și alte obiecte similare);
- 4) producția în curs de execuție;
- 5) produsele:
 - semifabricatele;
 - produsele finite;
 - produsele secundare;
- 6) mărfurile - bunuri procurate de entitate în vederea revinzării sau produse transmise spre vânzare magazinelor proprii. În categoria mărfurilor, de asemenea, se includ clădirile, terenurile și alte bunuri imobiliare deținute pentru vânzare;
- 7) ambalajele;
- 8) bunurile de natura stocurilor care se află temporar la terți, din diferite cauze sau în anumite scopuri (de exemplu, bunuri transmise în custodie, comision, pentru prelucrare).

Stocurile recunoscute inițial se evaluează la cost de intrare care se determină în funcție de sursa de proveniență a stocurilor și anume:

Costurile de intrare a stocurilor achiziționate cuprinde valoarea de cumpărare și costurile

direct atribuibile intrării (costurile de transportare-aprovizionare, asigurare pe durata transportării, încărcare, descărcare, taxele vamale) și alte costuri suportate pentru aducerea stocurilor în formă și în locul utilizării după destinație. Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sînt deduse la determinarea costului de intrare a stocurilor achiziționate.

Costul de intrare a stocurilor fabricate (producția finită, producția în curs de execuție în secția mecanică, piesele de schimb fabricate în secția mecanică) se evaluează la costul efectiv al acestora care include:

- 1) costul materiilor prime și materialelor utilizate nemijlocit în procesul de producție;
- 2) costurile cu personalul încadrat nemijlocit în procesul de producție, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală ale angajatorului;
- 3) costurile indirecte de producție.

Ieșirea stocurilor are loc în urma consumului în cadrul entității, vânzării, transmiterii terților, transferului în componența activelor imobilizate etc.

Stocurile de produse fabricate ieșite și stocurile de palete ieșite se evaluează la costul mediu ponderat, costul altor materiale și mărfuri ieșite se determină prin metoda identificării specifice.

Costul stocurilor utilizate la producerea produselor și/sau prestarea serviciilor sunt parte componentă a costului produselor și/sau serviciilor.

Ținînd cont de specificul procesului de producție a sticlei, producția în curs de execuție este masa de sticlă, ce se află în cuptor și care corespunde cerințelor tehnologice.

Uzura OMVSD se va calcula și raporta la costuri/cheltuieli în conformitate cu pct. 53 al SNC „Stocuri”. OMVSD a căror valoare unitară nu depășește 1/6 din plafonul stabilit se decontează la costuri/cheltuieli curente în momentul transmiterii în exploatare.

Contabilitatea financiară a stocurilor este asigurată pe fiecare denumire analitică cantitativ și sumar, conform prevederilor Legii 287/2017, SNC, politicii de contabilitate și normelor interne aprobate de Directorul general sau Directorul financiar, iar controlul conformității, corectitudinii și veridicității este asigurată de către contabilul-șef.

Constatările auditului

În rezultatul procedurilor de audit aplicate la acest compartiment neconformități semnificative nu au fost constatate.

Cu toate acestea, în rezultatul analizei balanței de verificare analitice la compartimentul dat, am constatat că, la întreprindere există stocuri cu mișcare lentă și anume mai mult de 24 luni.

La fel am constatat că, Întreprinderea nu a reevaluat stocurile pînă la valoarea realizabilă netă.

Situația privind stocurile pentru perioada supusă auditului este relatată în Notele explicative 5-8 ale prezentului raport.

3.7. Creanțe

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Contabilitatea creanțelor este asigurată de către persoanele responsabile ale contabilității în conformitate cu prevederile Legii 287/2017, SNC “Creanțe și investiții financiare”, planului de conturi stabilit la entitate și modului de aplicare a conturilor contabile stabilit prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, cu următoarele concretizări:

Suma prejudiciului material se înregistrează ca venituri curente.

Creanțele dubioase, compromise (inclusiv privind reclamațiile) se vor constata în cazul

apariției circumstanței respective, în baza calculului aprobate corespunzător, în rezultatul analizei respectării clauzelor contractuale, creanțelor comerciale efective și altor circumstanțe și se vor contabiliza (ajusta) în temeiul notei informative a departamentului juridic, semestrial și anual pe fiecare debitor cu prezentarea documentelor confirmative ce permit de a considera dubioase careva creanțe și/sau datorii (reclamații, hotărâri ale organelor de judecată, avizele privind falimentul și/sau lichidarea întreprinderii publicate oficial, e.t.c.). Contabilitatea operațiunilor expuse în Hotărârile judecătorești și/sau deciziile executorilor judecătorești se va efectua în temeiul ordinelor Directorului general.

Contabilitatea creanțelor față de buget se ține în baza documentelor primare (calcul și note contabile semnate de persoanele responsabile și verificate de contabilul - șef, facturi fiscale, ordine de plată trezoriale, ordine și decizii ale entității și/sau ale organelor de stat avizate de către specialiștii entității, e.t.c.), pe trezorii, subdiviziuni structurale, feluri de impozite și plăți.

Contabilitatea creanțelor privind impozitul pe venit din activitatea entității se ține în conformitate cu art. 84 al Codului Fiscal și concretizate în anexa nr. 8 al Declarației VEN-12. Achitarea lui în rate se efectuează trimestrial, cu sume egale cu $\frac{1}{4}$ din suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit pentru anul respectiv.

Contabilitatea creanțelor în valută străină se va contabiliza în valută națională, prin aplicarea cursului de schimb valutar la data întocmirii documentelor primare justificative, la data achitării acestora și la finele perioadei de gestiune, inclusiv a soldurilor de mijloace în valută (*data întocmirii Bilanțului contabil, Situației de profit sau pierdere*) conform prevederilor SNC “Diferențe de curs valutar și de sumă”.

Constatările auditului

Noi am verificat, la nivelul eșantionului selectat, corectitudinea evaluării creanțelor și veniturilor corespunzătoare, precum și am verificat principiul contabilității de angajamente, decupării temporale, a veniturilor din vânzarea produselor. Denaturări semnificative nu s-au constatat, cu excepția creanțelor cu termenul de prescripție expirat în sumă de 15 683 440 lei. Situația privind structura creanțelor este relatată în Notele explicative 9-13 la prezentului raport.

3.8. Numerar în casierie și la conturile curente

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Operațiunile, tranzacțiile cu mijloace bănești se efectuează în baza documentelor autentice originale sau a copiilor autentificate cu autorizarea Directorului general sau a persoanei împuternicite ca ordonator de mijloace bănești. Evidența analitică a mijloacelor bănești se ține pe:

- tipuri (legate, nelegate, blocate, gajate, sechestrate),
- bănci,
- conturi curente, de depozit, etc.

Contabilitatea tranzacțiilor în conturile bancare (curente, de depozit, de credit e.t.c.) se efectuează în baza documentelor bancare tipizate certificate prin semnăturile (*inclusiv electronice*) persoanelor indicate în fișa cu speciemenle de semnături, iar pentru cele pe suport de hârtie și amprenta ștampilei.

Soldul mijloacelor bănești în casă, pe conturile curente, valutare și alte conturi bancare este reflectat în bilanț la valoarea nominală în lei moldovenești, în baza extraselor din conturile respective și/sau numerarului real din casierie.

Mijloacele bănești legate, se evidențiază într-un rând aparte în anexă la bilanțul contabil. Contabilul responsabil de operațiunile cu mijloace bănești (transferuri, încasări) asigură întocmirea documentelor primare, contabilitatea și utilizarea eficientă a mijloacelor bănești, neadmițând formarea creanțelor nefondate (în lipsa contractului, facturii sau altui document semnat de Directorul general și/sau persoana împuternicită) și/sau supraplăți la bugetul consolidat, asigură de asemenea contabilitatea financiară și fiscală (*inclusiv reținerile la momentul plății*) conform normelor în vigoare, iar controlul corectitudinii, veridicității și conformității cu cerințele în vigoare este asigurat de contabilul-șef.

Constatările auditului

În rezultatul procedurilor de audit aplicate la acest compartiment, denaturări semnificative nu au fost constatate.

Situația privind numerarul în casierie și la la conturile curente ale Întreprinderii este relatată în Nota 14 la prezentul raport.

3.9. Cheltuieli anticipate

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Cheltuielile anticipate se contabilizează pe subdiviziuni, articole de cheltuieli în dependență de termenul perioadelor viitoare la care se referă.

Cheltuielile ce țin de evenimentele ce vor urma pe un termen ce depășește anul de gestiune se vor raporta la cheltuieli anticipate pe termen lung.

Cheltuielile ce țin de evenimentele ce vor urma pe un termen ce nu depășește anul de gestiune, dar pentru a fi repartizate uniform la costuri și/sau cheltuieli se vor raporta la cheltuieli anticipate curente.

Cheltuielile anticipate se reflectă în contabilitate și bilanț în posturi distincte și întru asigurarea repartizării lor uniforme pe toată perioada se trec la consumuri sau cheltuieli în măsura survenirii perioadei aferente.

Cheltuielile anticipate curente cuprind cheltuielile legate de:

- a) abonarea la edițiile periodice;
- b) asigurarea bunurilor mobile;
- c) blanchetele de strictă evidență;
- d) anvelopelor și acumulatorilor aflate în exploatare;
- e) alte cheltuieli spre repartizare lunară în perioada de gestiune, etc.

Raportarea la consumuri și/sau cheltuielile perioadei este efectuată de către contabilul responsabil, lunar, proporțional termenului și distanței parcurse conform direcției de utilizare indicate în documentele primare și/sau descifrările, calculele la ele.

Contabilitatea financiară a cheltuielilor anticipate este asigurată de către contabilul responsabil al SFE conform prevederilor Legii 287/2017, SNC, politicii de contabilitate și normelor interne aprobate de Directorul general sau Directorul financiar, iar controlul conformității, corectitudinii și veridicității este asigurat de către contabilul-șef.

Constatările auditului

În rezultatul procedurilor de audit aplicate la acest compartiment, denaturări semnificative nu au fost constatate.

Situația privind cheltuielile anticipate sunt reflectate în Notele 4 și 15 la prezentul raport.

3.10. Capital propriu

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Capitalul propriu cuprinde capitalul social și suplimentar, rezervele, profitul (pierderea) nerepartizat al perioadei de gestiune și/sau al perioadelor precedente și alte elemente de capital.

Capitalul social se formează din următoarele surse:

- aportul Fondatorului în mijloace bănești și bunuri aflate în circuitul civil;
- investiții capitale din contul subvențiilor și profitului net;
- bunuri primite cu titlu gratuit;
- drepturi patrimoniale (drepturi de folosință a mijloacelor fixe, terenurilor, resurselor naturale);
- alte surse neinterzise de legislație.

Capitalul social este stabilit în Statutul întreprinderii și constituie 403 577 340 lei. În capitalul social au fost incluse bunuri și mijloace bănești.

La propunerea Consiliului de Administrație, mărimea capitalului social al Întreprinderii poate fi modificată (majorată sau redusă), în baza deciziei Fondatorului.

Întreprinderea creează rezerve în conformitate cu actele de fondare din contul profitului și le utilizează în baza deciziei Consiliului de Administrație al întreprinderii.

Contabilitatea operațiunilor ce țin de profitul nerepartizat (profitul/pierderea netă a perioadei de gestiune, inclusiv cel utilizat în perioada de gestiune, profitul anilor precedenți, corecțiile rezultatelor anilor precedenți) se țin în baza documentelor primare (actelor) adoptate de către Consiliul de Administrație și aprobate de către Fondator.

Decizia de repartizare a profitului net al întreprinderii se adoptă de către Consiliul de Administrație la propunerea Administratorului și se aprobă de către Fondator. Profitul net poate fi utilizat pentru:

- a) acoperirea pierderilor anilor precedenți;
- b) formarea capitalului de rezervă în corespundere cu Statutul întreprinderii;
- d) formarea rezervei pentru dezvoltarea producției;
- e) defalcări în bugetul de stat;
- f) alte scopuri.

Contabilitatea operațiunilor ce țin de capitalul social, rezerve, profitul nerepartizat și profitul net este asigurată către directorul financiar, iar conformitatea, corectitudinea și veridicitatea de către contabilul - șef.

În componența altor elemente de capital pot fi incluse subvențiile, la îndeplinirea condițiilor prevăzute în actele normative (legi, hotărâri de guvern, decizii ale fondatorului sau clauzelor contractuale).

Constatările auditului

Ca rezultat al contrapunerii datelor din bilanța de verificare pentru anul 2019 și datele prezentate în situațiile financiare ale Întreprinderii, am constatat că, elementele capitalului propriu au fost în deplină măsură prezentate în situațiile financiare individuale ale Întreprinderii.

Concomitent am mai constatat că, activele nete ale Întreprinderii la situația din 31.12.2019 constituie suma de 387 507 276 lei și sînt mai mici decît capitalul social al Întreprinderii cu suma de 16 070 064 lei, ceea ce contravine prevederilor art. 5 pct. (5) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246/2017.

Structura capitalului propriu este relatată în Notele explicative 16-20 la prezentul raport.

3.11. Datorii

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Datoriile întreprinderii cuprind: datoriile financiare; datoriile comerciale; datoriile calculate; provizioanele; alte datorii.

Decontarea datoriilor cu termenul expirat în contabilitatea financiară se efectuează cu raportarea la alte venituri ale perioadei conform:

- listei de inventariere a creanțelor și datoriilor;
- ordinului (dispoziției, deciziei) conducătorului întreprinderii privind decontarea creanțelor.

Întreprinderea contabilizează lunar prin metoda normative provizioane pentru plata concediilor în mărime de 12% din fondul de salarizare.

Constatările auditului

În rezultatul procedurilor de audit aplicate la compartimentul dat am constatat că, în cadrul datoriilor curente întreprinderea include datorii comerciale, datorii calculate, și alte datorii.

Neconformități semnificative, în rezultatul testelor și procedurilor de audit aplicate întru confirmarea datoriilor curente, nu au fost constatate.

Situația referitor la datoriile întreprinderii este relatată în Notele 21-28, la prezentul raport.

3.12. Venituri

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Contabilizarea veniturilor se ține conform standardului “Venituri”, planului de conturi contabile stabilit la întreprindere și modului de aplicare a conturilor contabile stabilit prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, în dependență de sursa de obținere a acestora grupate pe conturi respective și tipuri de produse/servicii livrate cu următoarele concretizări:

1) *Veniturile din vânzări cuprind veniturile din comercializarea produselor și mărfurilor* (pct. 5 din SNC „Venituri”). Veniturile din vânzarea produselor și mărfurilor se recunosc în momentul îndeplinirii simultane a condițiilor de recunoaștere prevăzute de pct.12 al standardului și în baza documentului primar - factura fiscală, invoice, etc.. Veniturile se recunosc separat pentru fiecare tranzacție.

2) *Veniturile din vânzarea serviciilor* se recunosc în momentul îndeplinirii simultane a condițiilor de recunoaștere prevăzute de pct.19 al standardului prin metoda prestării integrale și se înregistrează în baza facturilor, facturilor fiscale și după caz anexele la ele, actelor de prestări servicii, etc.,

3) *Veniturile de la utilizarea de către terți a activelor întreprinderii care generează dobânzi, redevențe (royalty) și dividende* se recunosc în conformitate cu pct. 28 al standardului și în baza notei contabile întocmite la survenirea circumstanțelor și termenilor respectivi.

Controlul conformității, corectitudinii și veridicității formării și contabilizării veniturilor, prezentării informațiilor și rapoartelor financiare, ajustării și impozitării veniturilor conform prevederilor Codului fiscal și altor norme fiscale, este asigurată de către contabilul responsabil din contabilitate iar controlul conformității, corectitudinii și veridicității este asigurată de către contabilul -șef.

Constatările auditului

Noi am verificat veniturile din vânzarea mărfurilor în contextul auditării ciclului de creanțe-venituri-încasări.

Noi am verificat exactitatea, existența și decuparea temporală a veniturilor.

În rezultatul procedurilor aplicate denaturări semnificative la acest compartiment nu au fost constatate.

Am constatat că, veniturile din vânzarea produselor sunt confirmate prin documente justificative, evaluate în conformitate cu contractele încheiate și sunt reflectate în perioada de gestiune corespunzătoare.

Structura veniturilor este relatată în Notele explicative 29, 31, 35-36 la prezentul raport.

3.13. Cheltuieli

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Contabilizarea cheltuielilor se ține conform standardului “Cheltuieli”, planului de conturi stabilit de întreprindere și modului de aplicare a conturilor contabile stabilit prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, în dependență de destinația acestora grupate pe conturi respective și natura lor.

În dependență de destinație (funcție) contabilitatea cheltuielilor se ține pe următoarele grupe:

1) *cheltuieli ale activității operaționale* se ține pe subdiviziuni structurale și includ:

- costul vânzărilor
- cheltuieli de distribuire
- cheltuieli administrative
- alte cheltuieli operaționale.

Contabilitatea costului vânzărilor se ține pe tipuri de produse/servicii livrate în baza costurilor de producție raportate la costul vânzărilor. Costul vânzărilor cuprinde valoarea contabilă (costul efectiv) al produselor și mărfurilor vândute (pct. 20 subpct. 1) din SNC „Cheltuieli”).

2) *cheltuieli ale altor activități* includ cheltuielile cu activele imobilizate, care reprezintă cheltuielile aferente ieșirii, cu excepția lipsurilor și deteriorărilor constatate la inventariere.

3) *cheltuieli privind impozitul pe venit* se contabilizează în baza metodei impozitului pe venit curent.

Contabilitatea cheltuielilor privind impozitul pe venit, prezentarea informațiilor și rapoartelor (declarației) este asigurată de către contabilul-șef și este ținută în baza metodei impozitului pe venit curent, conform prevederilor Codului fiscal și altor norme în vigoare.

Constatările auditului

Cît privește, corectitudinea cheltuielilor și costurilor înregistrate în evidența contabilă, acestea au fost verificate prin intermediul ciclului procurări – plăți și stocuri.

În rezultatul procedurilor de audit aplicate e de menționat că, la compartimentul cheltuieli, denaturări semnificative înregistrate în situațiile financiare individuale nu au fost constatate.

Situația referitor la cheltuielile întreprinderii este reflectată în Notele 30, 32-36 la prezentul raport.

3.14. Operațiuni în valută străină

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Operațiunile în valută străină includ exportul/importul de active, servicii, lucrări, alte operațiuni de comerț internațional;

Contabilitatea operațiunilor în valută străină se ține atât în valută străină ct și în moneda națională în conformitate cu SNC „Diferențe de curs valutar și de sumă”. Echivalentul în monedă națională se determină prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data:

- 1) înregistrării inițiale a operațiunii în valută străină;
- 2) achitării integrale sau parțiale a creanțelor și datoriilor aferente operațiunilor în valută străină;
- 3) întocmirii situațiilor financiare (data raportării).

Operațiunile în valută străină se contabilizează inițial în monedă națională prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data înregistrării inițiale, care se determină în funcție de tipul operațiunii:

- 1) operațiunile bancare și de casă - data încasării (eliberării) numerarului;
- 2) exportul/importul de active, servicii, lucrări, alte operațiuni de comerț internațional: - data întocmirii declarației vamale, sau - data întocmirii documentului primar care confirmă trecerea dreptului de proprietate asupra activelor sau prestarea serviciilor, lucrărilor, sau - altă dată prevăzută de legislația în vigoare;

Achitarea creanțelor și datoriilor în valută străină se înregistrează prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data achitării.

Diferențele de curs valutar favorabile și nefavorabile care apar la data achitării creanțelor și datoriilor se recunosc ca venituri sau cheltuieli curente. Diferențele de curs valutar favorabile se contabilizează în modul următor:

- 1) în cazul creșterii cursului valutar - ca majorare concomitentă a numerarului, creanțelor curente, altor elemente monetare și veniturilor curente;
- 2) în cazul scăderii cursului valutar - ca diminuare a datoriilor curente și majorare a veniturilor curente.

Constatările auditului

Întreprinderea are întocmite politicile contabile pentru înregistrarea corectă în conturi a diferențelor de curs valutar și de sumă.

Neconformități la acest compartiment nu au fost constatate.

3.15. Costuri de producție

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Contabilizarea consumurilor și costurilor se ține conform standardelor “Stocuri”, “Cheltuieli”, planului de conturi și modului de aplicare a conturilor contabile și Indicațiilor metodice privind contabilitatea costurilor de producție stabilite prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, cu următoarele concretizări:

Contabilitatea costurilor de producție se ține separat pe activitățile de bază și auxiliare, iar în cadrul acestora – pe subdiviziuni și tipuri de produse/servicii.

Costurile de producție ale activității de bază cuprind următoarele articole de costuri:

- 1) materia primă (sarja);
- 2) resursele energetice consumate în scopuri tehnologice (gaz, energie electrică, aer

comprimat, apa tehnică);

3) costuri cu personalul (retribuirea muncii, contribuțiile de asigurări sociale de stat și primele de asigurare medicală obligatorie);

4) costurile indirecte de producție (variabile și constante).

Costurile variabile se includ în costul producției în suma totală.

Costurile constante se contabilizează de către contabilul responsabil și se repartizează între costul producției și cheltuieli în baza capacității normale de producție. Dacă volumul efectiv al producției este egal sau depășește capacitatea normală, suma efectivă a costurilor indirecte de producție constante se include integral în cost. În cazul în care volumul efectiv al producției este mai mic decât capacitatea normală, costurile indirecte de producție constante se includ în cost în baza cotei calculate ca raportul dintre volumul efectiv al produselor și capacitatea normală. Suma rămasă a costurilor indirecte de producție constante se consideră drept cheltuieli curente.

Costurile de producție ale activității de bază se repartizează pe feluri de producție după cum urmează:

- secția componente, SMC-2 evidența cioburilor, resursele energetice - proporțional masei de sticlă total fiartă;

- SMC-2, serviciul tehnologului principal - proporțional greutatei produsului.

Materialele utilizate la ambalarea producției se repartizează direct pe tip de produs în baza normelor de consum stabilite.

Uzura formelor – set se repartizează direct pe tip de produs în dependență de numărul de picături de masă de sticlă produse.

Întreprinderea calculează costul total și costul unitar al produselor fabricate. Contabilitatea și calculația costului de producție se delimitează pe perioade de calculație care reprezintă luna calendaristică.

Costurile de producție ale activității auxiliare (secundare) includ următoarele costuri:

- materiale utilizate în secțiile de producție auxiliare;

- resurse energetice consumate;

- combustibil și lubrifianți;

- alte costuri directe;

- costuri cu personalul (retribuirea muncii, contribuțiile de asigurări sociale de stat și primele de asigurare medicală obligatorie);

- costuri indirecte.

Costurile de producție ale secțiilor auxiliare se repartizează în modul următor:

- secția transport auto și feroviar - baza de repartizare o constituie orele lucrate de către transportul auto și feroviar;

- sectorul autoîncărcătoare – costurile de producție se repartizează conform orelor de lucru (funcționare) a stivuitoarelor

- STM forme – set (fabricarea pieselor de schimb pentru secțiile de bază și reparația utilajului) - costurile materiale se includ direct în costul pieselor fabricate, cele de retribuire a muncii se repartizează lunar de către gestionar conform orelor aferente lucrărilor efectuate; costurile indirecte ale secției se repartizează proporțional sumei de retribuire a muncii.

- Economaizer – costurile de producție se repartizează la cantitatea de Gkal produse, identificând costul unitar al unei Gkal. Conform dării de seamă prezentate lunar de către persoana responsabilă, cantitatea de energie termică și apă caldă produsă se repartizează între subdiviziunile întreprinderii.

- Costurile pe producție ale sectorului repararea formelor și fîntîni artiziene se atribuie în sumă totală la producția de bază (SMC-2).

Activitățile auxiliare reprezintă secțiile întreprinderii care deservește secțiile de bază. Costurile aferente acestor activități sunt repartizate pe secțiile care beneficiază de serviciile respective.

Contabilitatea costurilor de producție se ține cu aplicarea conturilor de gestiune.

Pierderile de producție se contabilizează:

1) în limita normelor admise – ca majorare a costurilor de producție și diminuare a stocurilor, majorare a datoriilor curente etc.

2) peste limita normelor admise – ca majorare a cheltuielilor curente și diminuare a stocurilor, majorare a datoriilor curente etc.

Costurile totale includ costurile de producție și costurile/cheltuielile perioadei de gestiune aferente:

- distribuirii producției/ serviciilor.
- organizării, menținerii și administrării proceselor generale pe întreprindere
- altor cheltuieli operaționale.

Constatările auditului

Noi am aplicat proceduri de verificare a costurilor și anume:

✓Am analizat componența efectivă a costurilor înregistrate la conturile de gestiune în anul 2019.

✓Am discutat cu personalul responsabil privind particularitățile contabilității și calculației costurilor și am constatat că întreprinderea nu dispune de norme privind pierderile de materie primă folosite la producere, aprobate de către conducătorul întreprinderii, fapt care a dus la imposibilitatea constatării în cadrul misiunii de audit a pierderilor de materie primă folosite supranormă.

3.16. Impozitul pe venit

Cadrul general de raportare acceptat de întreprindere

Impozitul pe venit al perioadei de gestiune se determină după metoda impozitului curent.

Cheltuielile privind impozitul pe venit se determină prin aplicarea la suma venitului impozabil a cotei impozitului stabilită conform art.15 al Codului Fiscal.

În temeiul art. 24 (31) al Legii nr. 1164/1998 privind punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, pentru calculul amortizării fiscale pentru anul 2019, Întreprinderea aplică art. art. 26 și 27 din Codul fiscal, în redacția din 31 decembrie 2018.

Constatările auditului

În rezultatul procedurilor și testelor de audit efectuate la compartimentul dat, denaturări semnificative nu au fost constatate.

Situația privind impozitul pe venit este relatată în Nota 37 la prezentul raport.

1. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Mișcările în immobilizările necorporale pe parcursul anului finisat la 31 decembrie 2019 este prezentată în continuare:

	Brevete și mărci	Licențe de activitate	Programe informactice	Total
Cost	MDL	MDL	MDL	MDL
Sold la 1 ianuarie 2019	16 608	141 153	506 783	664 544
Intrări	0	0	56 342	56 342
Ieșiri	0	0	0	0
Sold la 31 decembrie 2019	16 608	141 153	563 125	720 886
Amortizare acumulată				
Sold la 1 ianuarie 2019	14 947	129 837	497 820	642 604
Cheltuiala anuală	1 661	7 541	7 676	16 878
Ieșiri	0	0	0	0
Sold la 31 decembrie 2019	16 608	137 378	505 496	659 482
Valoare netă de bilanț				
La 31 decembrie 2019	0	3 775	57 629	61 404
La 31 decembrie 2018	2 111	11 316	8 963	21 940

2.IMOBILIZĂRI CORPORALE

Cost	Imobilizări corporale în curs de execuție		Terenuri		Clădiri		Construcții speciale		Mașini, utilaje, instalații de transmisie		Mijloace de transport		Alte mijloace fixe		Total	
	MDL		MDL		MDL		MDL		MDL		MDL		MDL		MDL	
Sold la 1 ianuarie 2019	2 440 697		0		248 436 100		48 913 898		466 342 028		3 356 566		2 784 627		772 273 916	
Intrări	1 545 855		0		531 455		221 691		403 853		16 667		237 828		2 957 349	
Ieșiri	1 411 493		0		0		0		0		14 399		1 750		1 427 642	
Sold la 31 decembrie 2019	2 575 059		0		248 967 555		49 135 589		466 745 881		3 358 834		3 020 704		773 803 622	
Amortizare acumulată																
Sold la 1 ianuarie 2019	0		0		138 115 263		31 782 904		348 763 526		2 182 399		2 640 120		523 484 212	
Cheltuielă anuală	0		0		4 286 269		1 312 642		43 166 590		219 423		80 143		49 065 067	
Ieșiri	0		0		0		0		0		14 255		1 748		16 003	
Sold la 31 decembrie 2019	0		0		142 401 532		33 095 546		391 930 116		2 387 566		2 718 515		572 533 275	
Valoarea netă de bilanț																
La 31 decembrie 2019	2 575 059		0		106 566 023		16 040 043		74 815 765		971 268		302 189		201 270 347	
La 31 decembrie 2018	2 440 697		0		110 320 837		17 130 994		117 578 502		1 174 167		144 507		248 789 704	

3. INVESTIȚII FINANCIARE PE TERMEN LUNG

	Sold la 31 decembrie 2018, MDL	Sold la 31 decembrie 2019, MDL
<i>Valori mobiliare</i>		
„Intriprizbank” SA	215 156	0
„Moldindconbank” SA	18 900	18 900
<i>Împrumuturi</i>		
Magnific SA Chișinău	113 774	113 774
Stimold SRL	779 605	779 605
Total	1 127 435	912 279

4. ALTE ACTIVE IMOBILIZATE

	2018 MDL	2019 MDL
Cheltuieli anticipate privind instruirea cadrelor	0	15 420
Cheltuieli (Incalzirea cuptorului de topit sticla rodaj fierbinte a masinelor si alte cheltuieli)	742 714	0
Total	742 714	15 420

5. MATERIALE

	2018 MDL	Intrări MDL	Ieșiri MDL	2019 MDL
Materii prime și materiale de bază	15 370 818	99 034 780	89 352 989	25 052 609
Cioburi de sticlă la păstrare	186 686	0	0	185 686
Cioburi de sticlă returnate	0	9 766 635	9 766 635	
Combustibil	118 677	599 696	633 949	84 425
Ambalaje	2 808 822	8 742 606	7 658 358	3 893 069
Piese de schimb	37 617 707	10 578 377	11 307 765	36 888 320
Semifabricate în secția turnătorii	2 721 492	0	11 527	2 709 965
Alte materiale	13 778 496	23 046 837	23 358 821	13 466 512
Materiale cu destinație agricolă	1 100	0	1 100	0
Total	72 603 798	151 768 932	142 091 144	82 281 586

6. OBIECTE DE MICĂ VALOARE ȘI SCURTĂ DURATĂ

	2018 MDL	Intrări MDL	Ieșiri MDL	2019 MDL
--	-------------	----------------	---------------	-------------

OMVSD, inclusiv:

în stoc	1 617 840	915 020	1 266 039	1 266 822
în exploatare	1 163 371	395 737	248 339	1 310 769
Uzura OMVSD	1 013 245	254 385	248 339	1 019 292

Valoarea de bilanț a OMVSD	1 767 966	1 056 372	1 266 039	1 558 299
-----------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

7. PRODUCȚIA ÎN CURS DE EXECUȚIE ȘI PRODUSE

	2018 MDL	Intrări MDL	Ieșiri MDL	2019 MDL
Producția în curs de execuție	867 099	0	0	867 099
Produse	24 299 844	261 435 566	241 726 583	44 008 827
Total	25 166 943	261 435 566	241 726 583	44 875 926

8. MĂRFURI

	2018 MDL	Intrări MDL	Ieșiri MDL	2019 MDL
Bunuri procurate în vederea revânzării	4 093	1 405 554	464 513	945 134
Mărfuri, alimentație specială	47 516	214 646	262 162	0
Resurse energetice	0	65 938 657	65 938 657	0
Alte mărfuri	113 384	85 382	85 382	113 384
Total	164 993	67 644 239	66 750 713	1 058 519

9. CREANȚE COMERCIALE

	2018 MDL	2019 MDL
<i>Creanțe comerciale din țară, inclusiv:</i>	18 632 216	7 708 625
„Colusvin” SRL	0	528 279
„Migdal-P” SA	455 814	737 538
„Conserv Grup” SRL	0	772 817
Combinatul de vinuri „Cricova” SA	0	501 337
ÎM „Glass Container Prim” SA	0	2 189 778
„Rebaisance Perfect” SRL	1 052 122	588 841
„Voitis Distillery” SRL	0	783 987
Alte creanțe comerciale din țară	17 124 280	1 606 048
<i>Creanțe comerciale din străinătate, inclusiv:</i>	14 774 711	9 672 535
„Alex-Star” SRL	2 825 751	1 615 846
„Glass Container Prim-SP” SRL	1 567 300	1 925 991
„Glass Service & Management” SRL	0	4 004 412
SC „Conservfruct” SRL	827 114	737 152
„Veral Pharma” SRL	949 530	1 001 380

ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău”
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
 Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2019

Alte creanțe comerciale din străinătate	8 605 016	387 754
Total	33 406 927	17 381 160

10. AVANSURI ACORDATE CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
<i>Avansuri cordate în țară, inclusiv:</i>	<i>70 314</i>	<i>3 731 436</i>
„Sablex-Plus” SRL	0	3 543 500
Alte avansuri cordate în țară	70 314	187 936
<i>Avansuri acordate în străinătate, inclusiv:</i>	<i>4 279 270</i>	<i>2 312 808</i>
„Firma Gran” LLC	0	260 514
„Crystalmann International LLC”	404 616	477 680
„Geon River Limited Liability Company”	0	494 473
„Glass Technology International GmbH Germany”	0	625 145
Alte avansuri acordate în străinătate	3 874 654	454 996
Total	4 349 585	6 044 244

11. CREANȚE ALE BUGETULUI

	2018	2019
	MDL	MDL
Creanțe privind TVA	2 665 058	2 300 478
Creanțe privind impozitul pe venit venit	0	90 084
Creanțe privind taxa pentru folosirea drumurilor	14	4 289
Creanțe privind impozitul pe bunurile imobiliare	1 877	1 877
Creanțe privind taxa pentru poluarea mediului	2 328	5 575
Creanțe privind amenzile și penalitățile	305	307
Creanțe privind contribuțiile individuale de asigurări sociale	218 108	0
Total	2 887 690	2 402 610

12. CREANȚE ALE PERSONALULUI

	2018	2019
	MDL	MDL
Creanțe privind recuperarea prejudiciului material	0	146
Creanțe privind împrumuturile acordate angajaților	6 000	0
Creanțe privind contribuțiile individuale de asigurări sociale	0	247 533
Total	6 000	247 679

13. ALTE CREAȚE CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
Creanțe privind veniturile din utilizarea de către terția activelor entității	9 802	51 838
Creanțe preliminate	39 341	47 600
Creanțe privind foile de boală	32 535	35 190
Creanțe privind reclamațiile înaintate și recunoscute	2 094 548	15 973 765
Alte creanțe curente	1 524 543	188 847
Total	3 700 769	16 297 240

14. NUMERAR ÎN CASIERIE ȘI LA CONTURI CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
Casa	13 771	39 332
Conturi curente în monedă națională	611 989	1 834 314
Conturi curente în valută străină	4 699 642	31 822 505
Alte elemente de numerar	1 163	564
Total	5 326 565	38 201 930

15. ALTE ACTIVE CIRCULANTE

	2018	2019
	MDL	MDL
Cheltuieli anticipate curente	301 869	135 992
Total	301 869	135 992

16. CAPITAL SOCIAL

La 31 decembrie 2019 capitalul social al Întreprinderii constituia suma de 403 577 340 lei, capital integral de stat.

Structura asociaților

Fondatori	La situația din 31 Decembrie 2018		La situația din 31 Decembrie 2019	
	Cota de participare MDL	%	Cota de participare MDL	%
Agenția Proprietății Publice	403 577 340	100%	403 577 340	100%
Total	403 577 340	100%	403 577 340	100%

Pe parcursul anului 2019 capitalul social nu a suferit modificări.

17. REZERVE

	2018	2019
	MDL	MDL
Rezerve statutare	1 504 597	1 504 597
Rezerve privind dezvoltarea producției	11 025 476	11 025 476
Rezerve privind plata recompenselor angajaților	19 894	19 894
Total	12 549 967	12 549 967

18. CORECȚII ALE REZULTATELOR ANILOR PRECEDENȚI

	2018	2019
	MDL	MDL
Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	x	(3 548 901)
Total	x	(3 548 901)

19. PROFITUL NEREPARTIZAT (PIERDERE NEACOPERITĂ) AL ANILOR PRECEDENȚI

	2018	2019
	MDL	MDL
Pierdere neacoperită a anilor precedenți	(38 633 960)	(38 633 960)
Total	(38 633 960)	(38 633 960)

20. PROFIT NET (PIERDERE NETĂ) AL PERIOADEI DE GESTIUNE

	2018	2019
	MDL	MDL
Pierdere netă a perioadei de gestiune	x	13 562 830
Total	x	13 562 830

21. CREDITE BANCARE PE TERMEN LUNG

	2018	2019
	MDL	MDL
Credite bancare în monedă străină AKA-Bank Germania	6 473 540	0
Total	6 473 540	0

22. DATORII COMERCIALE

	2018	2019
	MDL	MDL
<i>Datorii comerciale în țară, inclusiv:</i>	8 096 082	2 309 353
„Moldovagaz” SA	3 691 422	1 089 072
„Daramax-Com” SRL	0	161 590
ÎM „Glass Container Prim” SA	103 270	424 566
„Union Expediție” SRL	0	162 046
Alte datorii comerciale în țară	4 301 390	472 079
<i>Datorii comerciale din străinătate, inclusiv:</i>	326 050	723 885
„Bruni Glass” SPA	0	548 246
SC Granutech Recycling SRL	54 643	92 716
Mini ACS Grup SRL	0	81 160
Alte datorii comerciale din străinătate	271 407	1 763
Total	8 163 221	3 033 238

23. AVANSURI PRIMITE CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
<i>Avansuri primite din țară, inclusiv:</i>	529 229	2 923 959
„Standardul Calității” SRL	247 133	1 033 791
ÎM „Alianta-Vin” SRL	0	931 896
ÎM „Chateau Vartely” SRL	0	434 180
Alte avansuri primite din țară	282 096	524 092
<i>Avansuri primite din străinătate, inclusiv:</i>	2 578 940	5 460 074
„Dragan Net Consulting” SRL	419 275	420 904
Ecoprint Glass LTD	0	410 842
Pattessons Glass LTD	0	1 728 033
Vetralya Cam A.S.	0	441 682
Alte avansuri primite din străinătate	2 159 665	2 458 613
Total	3 108 169	8 384 033

24. DATORII FAȚĂ DE PERSONAL

	2018	2019
	MDL	MDL
Datorii față de personal privind retribuirea muncii	3 386 874	3 962 011
Datorii față de personal privind alte operații	250	102
Total	3 387 124	3 962 113

25. DATORII PRIVIND ASIGURĂRILE SOCIALE ȘI MEDICALE

	2018	2019
	MDL	MDL
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	185 639	266 665
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	31 807	964 272
Total	217 446	1 230 937

26. DATORII FAȚĂ DE BUGET

	2018	2019
	MDL	MDL
Datorii privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător	832 228	3 384 850
Datorii privind taxa pentru poluarea mediului	65 596	44 783
Datorii privind impozitul pe venit la sursa de plată	236 133	27 168
Datorii privind taxa pentru amenajarea teritoriului	7 620	2 360
Total	1 141 577	3 459 161

27. PROVIZIOANE CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
Provizioane aferente concediilor neutilizate	0	5 057 584
Total	0	5 057 584

28. ALTE DATORII CURENTE

	2018	2019
	MDL	MDL
Datorii preliminate	42 284	63 254
Datorii privind asigurarea bunurilor și a persoanelor	0	887
Alte datorii calculate curente	338 190	46 716
Total	380 474	110 857

29. VENITURI DIN VÎNZĂRI

	2018	2019
	MDL	MDL
Venituri din vânzarea produselor	302 020 365	305 921 123
Venituri din vânzarea mărfurilor	490 456	532 714
Venituri din prestarea serviciilor	226 992	71 824
Venituri din contracte de leasing operațional și financiar (arendă, locațiune)	1 750	64 344
Total	302 739 563	306 590 005

30. COSTUL VÎNZĂRILOR

	2018	2019
	MDL	MDL
Valoarea contabilă a produselor vândute	254 763 537	245 567 971
Valoarea contabilă a mărfurilor vândute	430 138	464 507
Costul serviciile prestate	59 911	46 384
Total	255 253 586	246 078 862

31. ALTE VENITURI DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

	2018	2019
	MDL	MDL
Venituri din ieșirea altor active circulante	1 992 794	3 166 682
Venituri din recuperarea prejudiciului material	0	146
Venituri din decontarea datoriilor cu termen de prescripție expirat	234 799	38 906
Venituri din sancțiuni	3 929	0
Alte venituri operaționale	32 008	95 879
Total	2 263 530	3 301 613

32. CHELTUIELI DE DISTRIBUIRE

	2018	2019
	MDL	MDL
Cheltuieli cu personalul comercial	1 807 668	2 738 321
Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație comercială	2 002 465	2 001 977

Cheltuieli cu ambalajele și alte materiale utilizate la comercializarea produselor și mărfurilor	121 184	50 210
Cheltuieli de transportare a produselor și mărfurilor	16 787	108 194
Cheltuieli de publicitate și marketing	0	51 500
Alte cheltuieli de distribuire	1 190 605	895 278
Total	5 138 709	5 845 480

33. CHELTUIELI ADMINISTRATIVE

	2018	2019
	MDL	MDL
Cheltuieli cu personalul administrativ	7 055 251	9 907 725
Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație administrativă	6 403 125	6 700 269
Cheltuieli cu impozitele și taxele, cu excepția impozitului pe venit	1 008 219	750 309
Cheltuieli de protocol (reprezentanță)	11 110	25 403
Cheltuieli privind delegarea personalului administrativ	321 130	192 919
Cheltuieli în scopuri de filantropie și sponsorizare	65 000	0
Alte cheltuieli administrative	7 637 919	9 638 165
Total	22 501 754	27 214 790

34. ALTE CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

	2018	2019
	MDL	MDL
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active circulante ieșite	1 510 374	2 453 078
Cheltuieli privind sancțiunile	1 426 770	45 493
Cheltuieli privind dobânzile	1 520 914	146 073
Cheltuieli privind lipsurile și pierderile din deteriorarea activelor imobilizate și circulante	2 626 811	1 143 160
Alte cheltuieli operaționale	1 945 841	4 258 391
Total	9 030 710	8 046 195

35. VENITURI ȘI CHELTUIELI DIN OPERAȚIUNI CU ACTIVE IMOBILIZATE

	2018	2019
	MDL	MDL
Venituri din operațiuni cu active imobilizate		

Venituri din iesirea imobilizarilor corporale	16 203	0
Alte venituri din operatiuni cu active imobilizate	100 000	0
Total	116 203	0

Cheltuieli cu active imobilizate

Valoarea contabila si cheltuielile aferente imobilizarilor necorporale iesite	4 412	0
Valoarea contabila si cheltuielile aferente imobilizarilor corporale iesite	40 626	0
Cheltuieli aferente demnontării utilajului	0	408 731
Total	45 038	408 731

36. VENITURI ȘI CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ

	2018	2019
	MDL	MDL
<i>Venituri din activitatea financiară</i>		
Venituri din diferențe de sumă	0	83
Venituri din active imobilizate si circulante intrate cu titlu gratuit	83	0
Venituri din diferențe de curs valutar	5 411 205	9 146 291
Total	5 411 288	9 146 374

Cheltuieli din activitatea financiară

Cheltuieli din diferențe de sumă	0	70 092
Cheltuieli din diferențe de curs valutar	4 349 339	10 711 259
Valoarea contabila si cheltuielile aferente activelor imobilizate si circulante transmise cu titlu gratuit	115	0
Total	4 349 454	10 781 351

37. IMPOZITARE

Cota standard a impozitului pe venit în 2019 a fost 12% (2018: 12%).

Reconcilierea dintre cheltuielile privind impozitul pe venit reflectate în situațiile financiare și sumele calculate la cota standard a impozitului pe venit este următoarea:

	2018	2019
	MDL	MDL
Profitul contabil până la impozitare	14 211 333	20 662 584
Impozitul calculat conform ratei de impozitare (12%)	1 705 360	2 479 510
Impozitul calculat din ajustarea veniturile în scopuri fiscale		0

Impozitul calculat din ajustarea cheltuielilor în scopuri fiscale	2 330 180	4 620 243
Impozitul calculat din suma deducerilor	-3 350	0
Impozitul calculat din pierderi fiscale utilizate	-2 399 961	0
Total cheltuieli privind impozitul pe venit	1 632 229	7 099 753

38. PĂRȚI AFILIATE

Tranzacțiile cu părți afiliate efectuate de către organele de conducere ale ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” pe parcursul anului 2019 au constat în remunerarea membrilor consiliului de administrare a Întreprinderii și administratorilor.

Mai jos sunt prezentate tranzacțiile cu părțile afiliate pe parcursul anului 2019:

Parte afiliată	Remunerare
	MDL
Membrii Consiliului de administrație	219 400
Administratori	229 679
Total	449 079

4. Alte observații

4.1. Evenimentele ulterioare bilanțului

Cît privește planurile sau intențiile care pot modifica în mod semnificativ valoarea contabilă sau clasificarea activelor și a datoriilor în contabilitate vă facem cunoscute următoarele:

Întreprinderea nu are planuri sau intenții care pot modifica în mod semnificativ valoarea contabilă sau clasificarea activelor și a datoriilor reflectate în situațiile financiare.

În anul 2020 pînă la data întocmirii Raportului de audit mărimea și structura cotelor de participare a rămas neschimbată în comparație cu data de 31.12.2019.

4.2. Analiza principalilor indicatori economico-financiar

1. Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)

Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	=	Total active imobilizate / Total active
31.12.2018		31.12.2019
250 681 793 / 400 364 898 = 0,63		202 259 450 / 412 745 199 = 0,49

Structura patrimoniului se caracterizează prin rata medie de imobilizare a activelor care la începutul perioadei a alcătuit cota de 0,63 puncte, diminuîndu-se la sfîrșitul perioadei de gestiune pînă la 0,49.

2. Rata activelor circulante

Rata activelor circulante	=	Total active circulante / Total active
31.12.2018		31.12.2019
149 683 105 / 400 364 898 = 0,37		210 485 749 / 412 745 199 = 0,51

Rata activelor curente se află în dependență opusă cu rata imobilizărilor. Rata activelor circulante la începutul perioadei a alcătuit cota de 0,37, iar la sfârșitul perioadei de gestiune a alcătuit cota de 0,51, majorându-se cu 0,14 puncte în dinamică.

3. Rata creanțelor în valoarea totală a activelor

Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	=	Total creanțe / Total active
31.12.2018		31.12.2019
(33 406 927 + 4 349 585 + 2 887 690 + 6 000 + 3 700 769) / 400 364 898 = 0,11		(17 381 160 + 6 044 244 + 2 402 610 + 247 679 + 16 297 240) / 412 745 199 = 0,10

La începutul perioadei de gestiune valoarea acestui indicator a constituit 0,11, rămânând aproximativ la același nivel la finele anului de gestiune.

4. Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante

Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	=	Total creanțe curente / Total active circulante
31.12.2018		31.12.2019
(33 406 927 + 4 349 585 + 2 887 690 + 6 000 + 3 700 769) / 149 683 105 = 0,30		(17 381 160 + 6 044 244 + 2 402 610 + 247 679 + 16 297 240) / 210 485 749 = 0,20

Valoarea acestui indicator s-a diminuat în dinamică și a constituit la începutul perioadei de gestiune 0,30, iar la finele perioadei a constituit valoare de 0,10 puncte, micșorându-se cu 0,10 puncte.

5. Rata stabilității financiare

Rata stabilității financiare	=	(Total capital propriu + total datorii pe termen lung) / Total pasive
31.12.2018		31.12.2019
(377 493 347 + 6 473 540) / 400 364 898 = 0,96		(387 507 276 + 0) / 412 745 199 = 0,94

Acest indicator reflectă ponderea surselor de finanțare ce rămân la dispoziția întreprinderii pentru o perioadă mai mare de un an în totalul surselor de acoperire a mijloacelor economice. Valoarea acestui indicator la începutul perioadei de gestiune a constituit 0,96, rămânând la practic același nivel la sfârșitul perioadei (0,94), rezultatul fiind peste nivelul normal recomandat (0,75), ceea ce se apreciază pozitiv.

6. Rata datoriilor curente

Rata datoriilor curente	=	Total datorii curente / Total datorii
31.12.2018		31.12.2019
$16\,398\,011 / (6\,473\,540 + 16\,398\,011) = 0,72$		$25\,237\,923 / (0 + 25\,237\,923) = 1,0$

După cum rezultă din calculele efectuate, ponderea datoriilor curente în suma totală a datoriilor s-a diminuat în dinamică, constituind la sfârșitul perioadei de gestiune 1,0.

7. Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)

Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	=	(Total datorii pe termen lung + Total datorii curente) / Total pasive
31.12.2018		31.12.2019
$(6\,473\,540 + 16\,398\,011) / 400\,364\,898 = 0,06$		$(0 + 25\,237\,923) / 412\,745\,199 = 0,06$

Acest coeficient dimensionează nivelul de îndatorare (solvabilitate) al întreprinderii și în mod normal oscilează în limitele de 0-0,5. Valoarea acestui indicator la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune a constituit 0,06, și se încadrează în limitele nivelului recomandat (0-0,5).

8. Rata solvabilității generale

Rata solvabilității generale	=	Total pasive / Total datorii
31.12.2018		31.12.2019
$400\,364\,898 / (6\,473\,540 + 16\,398\,011) = 17,50$		$412\,745\,199 / (0 + 25\,237\,923) = 16,35$

Acest coeficient exprimă gradul de acoperire a surselor împrumutate cu activele totale de care dispune întreprinderea și în mod normal, nivelul acestui coeficient trebuie să nu fie mai mic de 2. Valoarea acestui indicator la începutul perioadei de gestiune a constituit 17,50, iar la sfârșitul perioadei 16,35. Ambele rezultate se încadrează în norma recomandată.

9. Rentabilitatea veniturilor din vânzări

Rentabilitatea veniturilor din vânzări	=	Profit brut (pierdere brută) x 100% / Venituri din vânzări
31.12.2018		31.12.2019
$47\,485\,977 * 100\% / 302\,739\,563 = 15,69\%$		$60\,511\,143 * 100\% / 306\,590\,005 = 19,74\%$

Nivelul rentabilității veniturilor din vânzări, calculat în baza profitului brut în anul precedent a constituit 15,69%, adică la fiecare leu venituri din vânzări întreprinderea a câștigat 15,69 bani profit brut, dar în anul de gestiune 19,74 bani, astfel înregistrând o majorare de 4,05 puncte procentuale, ce se apreciază pozitiv.

10. Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pîrghiei financiare)

Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pîrghiei financiare) = *Total pasive / Total capital propriu*

31.12.2018	31.12.2019
400 364 898 / 377 493 347 = 1,06	412 745 199 / 387 507 276 = 1,07

Acest coeficient arată că la primele 100% (pîna la 1), activele întreprinderii se finanțează pe seama surselor proprii, iar la celelalte prin atragerea mijloacelor împrumutate. Valoarea acestui coeficient nu trebuie să depășească valoarea de 2. Conform calculelor efectuate putem constata că rata pîrghiei financiare la ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” nu s-a modificat semnificativ în dinamică și la finele anului de gestiune nu depășește valoarea normală recomandabilă (2), ceea ce se apreciază pozitiv.

11. Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii

Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii = *Total datorii / Total capital propriu*

31.12.2018	31.12.2019
(6 473 540 + 16 398 011) / 377 493 347 = 0,06	(0 + 25 237 923) / 387 507 276 = 0,07

Acest coeficient reflectă suma mijloacelor atrase revenită la 1 leu capital propriu. Cu cît mărimea acestui coeficient este mai mare, cu atît mai riscantă este situația financiară a întreprinderii. Punctul critic la aprecierea coeficientului de creștere este 1. Conform calculelor efectuate putem constata că coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii ale ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” nu s-a modificat semnificativ în dinamică și la finele anului 2019 nu a depășit valoarea normală recomandabilă (1), ceea ce se apreciază pozitiv.

12. Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)

Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie) = *Total capital propriu / Total pasive*

31.12.2018	31.12.2019
377 493 347 / 400 364 898 = 0,94	387 507 276 / 412 745 199 = 0,94

Calculule efectuate atestă nivelul înalt al independenței financiare al ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” de sursele împrumutate atrase. Această concluzie rezultă din faptul că în structura pasivelor prevalează sursele proprii de finanțare. Astfel atît la începutul anului de gestiune valoarea acestui indicator era mai mare de limita stabilită 0,5, iar la sfîrșitul anului capitalul propriu a constituit 94% din totalul surselor de formare a patrimoniului și este peste nivelul de siguranță de 50%, ce se apreciază pozitiv.

13. Numărul de rotații ale creanțelor curente

Numărul de rotații ale creanțelor curente = *Venituri din vînzări / Valoarea medie a creanțelor curente totale*

31.12.2018	31.12.2019
------------	------------

$302\,739\,563 / ((32\,488\,736 + 3\,671\,820 + 8\,357\,673 + 222\,386 + 4\,234\,482 + 33\,406\,927 + 4\,349\,585 + 2\,887\,690 + 6\,000 + 3\,700\,769)) / 2 = 6,49$	$306\,590\,005 / ((33\,406\,927 + 4\,349\,585 + 2\,887\,690 + 6\,000 + 3\,700\,769 + 17\,381\,160 + 6\,044\,244 + 2\,402\,610 + 247\,679 + 16\,297\,240)) / 2 = 7,07$
--	---

Valoarea acestui indicator la începutul perioadei de gestiune a constituit 6,49, iar la sfârșitul perioadei – 7,07 și s-a majorat în dinamică cu 0,58. Acest indicator semnalează despre accelerarea rotațiilor creanțelor curente și se apreciază ca unul pozitiv.

14. Fondul de rulment

$$\text{Fondul de rulment net} = \frac{\text{Total active circulante} - \text{Total datorii curente}}{\text{Total active circulante}}$$

31.12.2018	31.12.2019
149 683 105 – 16 398 011 = 133 285 094	210 485 749 – 25 237 923 = 185 247 826

Din calculele efectuate, se constată o majorare a indicatorului nominalizat de la 133 285 094 lei în anul 2018 la valoare de 185 247 826 lei pentru anul 2019, înregistrând o dinamică pozitivă cu 51 962 732 lei comparativ cu anul 2018.

15. Lichiditatea curentă

$$\text{Lichiditatea curentă} = \frac{\text{Total active circulante}}{\text{Total datorii curente}}$$

31.12.2018	31.12.2019
149 683 105 / 16 398 011 = 9,13	210 485 749 / 25 237 923 = 8,34

Valoarea recomandată acceptabilă de literatura de specialitate este peste valoarea de 2,0. Acest indicator oferă garanția acoperirii datoriilor curente din activele curente. Acest indicator s-a diminuat în dinamică și a constituit 8,34 puncte la finele perioadei de gestiune, și este peste limitele nivelului optim (2-2,5).

16. Rentabilitatea activelor (economică)

$$\text{Rentabilitatea activelor (economică)} = \frac{\text{Profit (pierdere) până la impozitare (sau profit net/ pierdere netă a perioadei de gestiune)} \times 100\%}{\text{Valoarea medie a activelor totale}}$$

31.12.2018	31.12.2019
14 211 333 * 100% / ((456 477 858 + 400 364 898) / 2) = 3,32	20 662 583 * 100% / ((400 364 898 + 412 745 199) / 2) = 5,08

Rentabilitatea activelor la întreprindere are o tendință de majorare față de nivelul anului precedent. Dacă în anul precedent rentabilitatea activelor a atins nivelul de 3,32%, în anul de gestiune aceasta s-a majorat până la 5,08% sau cu 1,76 puncte procentuale.

17. Durata de colectare a creanțelor curente

Durata de colectare a creanțelor curente	=	Valoarea medie a creanțelor curente x 360 zile / Venituri din vânzări
31.12.2018		31.12.2019
$((32\,488\,736 + 3\,671\,820 + 8\,357\,673 + 222\,386 + 4\,234\,482 + 33\,406\,927 + 4\,349\,585 + 2\,887\,690 + 6\,000 + 3\,700\,769)) / 2 * 360 / 302\,739\,563 = 55 \text{ zile}$		$((33\,406\,927 + 4\,349\,585 + 2\,887\,690 + 6\,000 + 3\,700\,769 + 17\,381\,160 + 6\,044\,244 + 2\,402\,610 + 247\,679 + 16\,297\,240)) / 2 * 360 / 306\,590\,005 = 51 \text{ zile}$

Valoarea acestui indicator la începutul perioadei de gestiune a constituit 55 zile, iar la sfârșitul perioadei – 51 zile și s-a diminuat în dinamică cu 6 zile. Faptul că durata de colectare a creanțelor curente s-a diminuat se apreciază ca unul favorabil și denotă o accelerare în activitatea de recuperare a creanțelor.

18. Numărul de rotații ale activelor

Numărul de rotații ale activelor	=	Venituri din vânzări / Valoarea medie a activelor
31.12.2018		31.12.2019
$302\,739\,563 / ((456\,477\,858 + 400\,364\,898) / 2) = 0,71$		$306\,590\,005 / ((400\,364\,898 + 412\,745\,199) / 2) = 0,75$

În anul de gestiune s-a majorat nesemnificativ numărul de rotații ale activelor cu 0,04 puncte față de anul precedent, corespunzător s-a diminuat rata înzestrării veniturilor din vânzări cu active de la 1,42 lei $(456\,477\,858 + 400\,364\,898) / 2 / 302\,739\,563$ la 1,33 lei $(400\,364\,898 + 412\,745\,199) / 2 / 306\,590\,005$, ceea ce înseamnă că pentru a genera venituri din vânzări în valoare de un leu întreprinderea a avut nevoie cu 0,09 lei de active mai puțin decât în anul precedent. Astfel, putem constata că la ÎS „Fabrica de Sticlă din Chișinău” a crescut nesemnificativ eficiența utilizării activelor totale.

19. Numărul de rotație al datoriilor curente

Numărul de rotație al datoriilor curente	=	Venituri din vânzări / Valoarea medie a datoriilor curente
31.12.2018		31.12.2019
$302\,739\,563 / ((29\,484\,698 + 16\,398\,011) / 2) = 13,20$		$306\,590\,005 / ((16\,398\,011 + 25\,237\,923) / 2) = 14,73$

După cum rezultă din calculele efectuate, coraportul dintre veniturile din vânzări și valoarea medie a datoriilor curente manifestă tendințe pozitive: dacă în anul precedent fiecărui leu de datorii îi reveneau 13,20 lei din venituri din vânzări, atunci în anul curent – 14,73 lei.

20. Perioada de achitare a datoriilor curente

Perioada de achitare a datoriilor curente	=	Numărul zilelor în perioada de gestiune(360)/ coeficientul de rotație al datoriilor curente
31.12.2018		31.12.2019
$360 / (302\,739\,563 / ((29\,484\,698 + 16\,398\,011) / 2)) = 27$		$360 / (306\,590\,005 / ((16\,398\,011 + 25\,237\,923) / 2)) = 24$

Perioada medie de achitare a datoriilor curente s-a diminuat de la 27 zile până la 24 zile sau cu 3 zile. Dinamica acestui indicator atestă accelerarea rotației datoriilor, fapt ce se apreciază pozitiv.

21. Rata de acoperire a datoriilor cu numerar

Rata de acoperire a datoriilor cu numerar = <i>Fluxul net de numerar din activitatea operațională / Total datorii pe termen lung + Total datorii curente</i>	
31.12.2018	31.12.2019
61 593 311 / (6 473 540 + 16 398 011) = 2,69	41 397 220 / (0 + 25 237 923) = 1,64

Rata de acoperire a datoriilor cu numerar indică posibilitatea recuperării sumelor datorate prin disponibilul bănesc obținut în urma activității operaționale. Calculul ratei de acoperire a datoriilor cu numerar arată că în cursul anului de gestiune întreprinderea prin disponibilul bănesc obținut în urma activității operaționale poate recupera sumele datorate la sfârșitul anului. Acest indicator la începutul perioadei a constituit valoare de 2,69, iar la sfârșitul perioadei de gestiune a constituit valoare de 1,64 și s-a diminuat în dinamică cu 1,05 puncte.

22. Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)

Rentabilitatea capitalului propriu (financiară) = <i>[Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (sau profit (pierdere) până la impozitare)] x 100% / Valoarea medie a capitalului propriu</i>	
31.12.2018	31.12.2019
14 211 333 * 100% / ((365 365 773 + 377 493 347) / 2) = 3,83%	20 662 583 * 100% / ((377 493 347 + 387 507 276) / 2) = 5,40%

Din calculele efectuate la Întreprindere rezultă că rentabilitatea capitalului propriu a înregistrat o majorare față de anul precedent. Rentabilitatea capitalului propriu, calculată în baza profitului până la impozitare în anul precedent a constituit 3,83%, adică, dar în anul de gestiune 5,40%, astfel înregistrând o majorare față de anul precedent cu 1,57 puncte procentuale, ce se apreciază pozitiv.

1.3. Continuitatea activității

Prezentele situații financiare au fost întocmite în baza principiului continuității activității, care presupune faptul că Întreprinderea își continuă activitatea în mod normal în viitorul previzibil, neavând nici intenția și nici nevoia de a fi lichidată sau de a-și suspenda activitatea. Ținând cont de analiza indicatorilor economico-financiarilor analizați mai sus, auditorul consideră că nu există incertitudini semnificative asupra capacității Întreprinderii de a-și continua activitatea, necâtînd la faptul că o parte din indicatori au înregistrat o tendință de descreștere, totodată aceștia încadrîndu-se în limitele recomandate.